HANDBOEK INGEVOLGE ARTIKEL 14 VAN DIE WET OP DIE BEVORDERING VAN TOEGANG TOT INLIGTING ("die Wet")

DIE OPENBARE REKENMEESTERS- EN OUDITEURSRAAD

1. STRUKTUUR EN FUNKSIES *[Artikel 14(1)(a)]*

Die Openbare Rekenmeesters- en Ouditeursraad ("OROR") is 'n statutêre, regulerende liggaam wat ingevolge die vorige Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs, Wet 51 van 1951, ingestel is en wat ingevolge die Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs, Wet 80 van 1991 (OROR-wet) bly voortbestaan.

Die OROR bestaan uit die volgende departemente: Uitvoerend, Regs, Onderrig en Opleiding, Praktykoorsig en Ouditstandaarde.

Die doelwitte van die OROR, soos in die voorwoord tot Wet 80 van 1991 uiteengesit is, is om openbare rekenmeesters en ouditeure te registreer, die opleiding van die openbare rekenmeesters en ouditeure te reël en aangeleenthede wat daarmee in verband staan te administreer. Die taak van die OROR, soos in die standpunt oor die missie uiteengesit word, is om

* die middele en die reguleringsraamwerk daar te stel vir die onderrig en opleiding van 'n toereikende getal bevoegde en gedissiplineerde rekenmeesters en ouditeure, om in die behoeftes van Suid-Afrika te voorsien;
* voortdurend te streef na die behoud en verbetering van die standaarde van geregistreerde rekenmeesters en ouditeure; en
* geregistreerde rekenmeesters en ouditeure wat hul pligte met omsigtigheid, sonder vrees en ter goeder trou uitvoer, te beskerm en te ondersteun.

2. KONTAKBESONDERHEDE *[artikel 14(1)(b)]*

Maneo
Ernest Oppenheimerlaan 7
Bruma
Johannesburg

Posbus 751595
Garden View
2047

Tel: (011) 622-8533

Faks: (011) 622-4029

e-pos: board@board.co.za

Webwerf: www.paab.co.za

Inligtingsbeampte: Mnr ACB O'Flaherty
Adjunkinligtingsbeamptes: Me P J O'Connor, Me A Vest Louw, Me J Bailey en Me K Lauf

Die OROR het ook plaaslike verteenwoordigers (maar nie inligtingsbeamptes nie) op die volgende plekke:

Kaapstad:

11de vloer The Pinnacle
H/v Strand & Burgstrate
Kaapstad

Posbus 4484
Kaapstad
8000

Tel: (021) 423-3938

Faks: (021) 423-3974

Bloemfontein:

McHardylaan 62
Brandwag
Bloemfontein

Posbus 408
Bloemfontein
9300

Tel: (051) 444-0096

Faks: (051) 444-0097

Westville:

Westvilleweg 20
Westville

Posbus 1098
Westville
3630

Tel: (031) 267-1842

Faks: (031) 267-1838

3. HANDLEIDING INGEVOLGE ARTIKEL 10 VAN DIE WET *[Artikel 14(1)(c)]*

'n Handleiding oor hoe om die regte wat in hierdie Wet uiteengesit word uit te oefen, kan by die Menslike Regtekommissie in al die amptelike take verkry word. Navrae moet gerig word aan die Kommissie by:

Privaatsak 2700
Houghton
2041

Telefoon: (011) 484-8300
Faks: (011) 484-0582
webwerf: www.sahrc.org.za
e-pos: paia@sahrc.org.za

4. FASILITERING VAN 'N VERSOEK VIR TOEGANG TOT INLIGTING, ONDERWERPE WAAROOR DIE OROR REKORD HOU EN DIE KATEGORIEË WAARIN REKORDS GEHOU WORD *[Artikel 14(1)(d)]*

Daar kan, op die voorgeskrewe vorm, aansoek gedoen word vir inligting wat nie, soos in paragraaf 5 van hierdie Handboek beskryf, geredelik beskikbaar is nie, in ooreenstemming met die prosedures beskryf in artikel 18 van die Wet. Afskrifte van die voorgeskrewe vorm (Vorm A) en 'n lys van die betrokke kostes kan by die OROR verkry word. Dit word ook in die *Staatskoerant* gepubliseer en is by die Menslike Regtekommissie beskikbaar.

Lesers moet kennis neem dat die insluiting van enige rekordonderwerp of -kategorie nie gesien moet word as aanduidend daarvan dat die betrokke rekords op versoek beskikbaar gestel sal word nie. Daar kan in 'n besondere geval toepaslike gronde vir weiering van so 'n versoek wees, soos in die Wet uiteengesit is.

Uitvoerend:

Onderwerpe	**Kategorieë van inligting**
Raad en raadsvergaderings	Besonderhede van raadslede
	Agendas
	Bywoningsregister

	Besluite geneem
	Notules van vergaderings
	Menings ingewin
	Korrespondensie, memorandums, voorleggings
Komitees van die Raad en komiteevergaderings	Besonderhede van komiteelede
	Agendas
	Bywoningsregister
	Besluite geneem
	Notules van vergaderings
	Menings ingewin
	Korrespondensie, memorandums, voorleggings
Nuusbriewe	*Maneo* kwartaallikse nuusbrief
Webwerf	Lidsoektog – om GROs en geregistreerde ouditfirmas te soek
	Regs – OROR-wet, Professionele Gedragskode, Dissiplinêre Reëls, hoe om ’n klag in te dien
	Registrasie – hoe om as ’n GRO te registreer, insluitende aansoekvorms
	Onderrig & Opleiding – algemene inligting oor hoe om ’n GRO te word, insluitende eksamenbesonderhede en regulasies
	Praktykoorsig – besonderhede oor verskeie aspekte van praktykoorsig
	Ouditstandaarde – oudituitsprake, geopenbaarde konsepte, kalender, verwysingsraamwerk en besonderhede van huidige projekte
	Nuus – verskeie items van belang, insluitende persberigte en nommers van *Maneo*
	Kontakbesonderhede van die direktoraat – personeel en plaaslike verteenwoordigers
Handboek vir Inligting “Riglyne vir Geregistreerde Rekenmeesters en Ouditeure”, wat jaarliks deur die OROR uitgereik word	OROR-wet
	Erkenning van programme in die leerroete na registrasie as ’n GRO
	Dissiplinêre Reëls
	Professionele Gedragskode
	Praktykoorsig
	Ouditstandaarde
	Gelde betaalbaar aan die OROR
	Algemene omsendbriewe

Jaarverslae	Lede en sekretariaat van die ORÓR
	Verslag van die voorsitter
	Statistiek – GROs, leerlingrekenmeesters
	Verslae deur komiteevoorsitters
	Geouditeerde finansiële state

Finansies van die ORÓR	Begrotings
	Rekeningkundige rekords
	Bestuursrekeninge
	Vaste-bateregister
	Bankrekeningbesonderhede
Administrasie	Versekeringspolisse
	Transportaktes en huurooreenkomste
	Belastingstatus van die ORÓR en opgawes
	Besonderhede van verskaffers van verskillende dienste gelewer, kontrakte en lisensiëringsooreenkomste
Biblioteek en argiefmateriaal	Gebinde nommers van verskeie professionele tydskrifte
	Tesisse en verhandelinge oor onderwerpe met betrekking tot rekeningkunde en ouditkunde
	Lêers wat inligting omtrent ander professionele rekeningkundige liggame bevat
	Lêers wat inligting bevat oor wetgewing wat moontlik ’n invloed kan uitoefen op die ORÓR en die professie
	Werkslêers oor wysigings oor die jare aan die ORÓR-wet, die Professionele Gedragskode en die Dissiplinêre Reëls
	Verskillende foto’s van mense en plekke in verband met die geskiedenis van die ORÓR
	’n Dun bundel waarin die geskiedenis van die ORÓR opgeteken is en wat op sy 50ste herdenking gepubliseer is
Menslike hulpbronne	Persoonlike besonderhede van individuele personeellede, salarisse en voordele betaalbaar, reiseise, dissiplinêre profiel
	MH handleiding
	Pensioenfondsreëls

Regs (dit sluit lidmaatskap in)

Onderwerp	**Kategorieë van inligting**
GRO firmas	Vennote en leerlinge
	Kontakbesonderhede
	Korrespondensie met en in verband met
	Registrasietalle

Individuele GROs	Firmas waarvan hulle lede is
	Kontakbesonderhede
	Registrasietalle
	Aansoeke vir registrasie
	Korrespondensie met en in verband met
	Inligting omtrent jaargelde
Klagtes teen GROs	Dissiplinêre lêer van korrespondensie en dokumente waarna verwys is, transkripsies van verhore waar toepaslik
Versoeke vir aanstellings van GROs vir verskeie funksies, gewoonlik ingevolge Hofbevele	Lêer met besonderhede van alle versoeke vir aanstellings van GROs en korrespondensie in verband daarmee
Voordoenings	Besonderhede van gevalle waar persone hul skynbaar voordoen as GROs, in stryd met artikel 14 van die OROR-wet
Wesenlike ongeruimdhede	Besonderhede van alle wesenlike ongeruimdhede wat deur GROs aan die OROR gerapporteer is ingevolge artikel 20(5) van die OROR-wet en korrespondensie in verband daarmee

Onderrig en Opleiding

Onderwerp	**Kategorieë van inligting**
Openbare Praktykeksamen (OPE)	Administrasie – lokale en toesighouers
	Kandidatehandleiding tot die OPE
	Kandidaataansoekvorm (word vir ’n maksimum tydperk van 6 maande na publikasie van resultate gehou)
	Kommentaar ontvang vanaf verskaffers van erkende programme
	Kandidate se nagesiende vraestelle (word vir ’n maksimum tydperk van 6 maande na publikasie van resultate gehou)
	Amptelike statistiek en persvrystelling
	Eksamenleerplan
	Kandidate se resultate (slaag/druip)

Erkenning en monitering van programme wat toelating tot die OPE moontlik maak	Erkende akademiese program
	Erkende kernbeoordelingsprogram
	Erkende opleidingsprogram
	Erkende onderrigprogram

Opleidingskontrakte	Gekwyte opleidingskontrakte
	Aktiewe opleidingskontrakte
	Inligting omtrent jaargelde
Swart Oorbruggingsprogram	Algemene korrespondensie
	Besonderhede van aanbieders
	Verwysingsraamwerk
	Notules
	Administrasie – lokale, reis, akkommodasie
Navorsing – Onderrig en opleiding	Opeboekbeoording
	Hersiening van toelatingsvereistes vir die OPE
	TROSA – Toekoms van Rekeningkunde-opleiding in Suid-Afrika
	"SCIPU" – Spesiale Komitee om Deelname deur Universiteite te Ondersoek

Praktykoorsig

Individuele GROs	Praktykoorsigdatums
	Praktykoorsigresultate
	Heroorsigverslae
	Nie-attesteer beëdigde verklarings
	Inligting omtrent kostes
Werkswinkels oor praktykoorsig en ouditstandaarde	Inligtingstukke en skyfies

Ouditstandaarde

Onderwerp	**Kategorieë van inligting**
Verklarings uitgereik	Standpunte oor Suid-Afrikaanse Ouditstandaarde
	Suid-Afrikaanse Ouditpraktykstandaarde
	Geopenbaarde konsepte vir kommentaar deur die Ouditstandaardekomitee uitgereik
	Briewe met kommentaar vanaf die publiek ontvang
	Briewe met kommentaar oor "IAASB" geopenbaarde konsepte aan die "IFAC" voorgelê

5. KATEGORIEË VAN REKORDS: OUTOMATIESE OPENBAARMAKING INGEVOLGE ARTIKEL 15 VAN DIE WET

Hoewel hierdie artikel van die Wet nie in werklikheid op die OROR as ’n artikel (b)(ii) openbare liggaam van toepassing is nie, word die volgende lys van kategorieë genoem wat outomaties vanaf die OROR beskikbaar is, sonder dat ’n persoon toegang daartoe ingevolge die Wet moet versoek:

Uitvoerend

Inligting	**Koste**
Handboek vir Inligting	R70
Maneo nuusbrief	Kosteloos
Jaarverslae	Kosteloos
History of the PAAB 1951 – 2001 (boek)	R50

Regs

Inligting	**Koste**
Lidmaatskapregisters (uittreksel uit)	Kosteloos
Firmaregister (uittreksel uit)	Kosteloos
Lys van GROs (“die Blou Boek”)	R100
Briewe van goeie naam	Kosteloos

Onderrig en Opleiding

Inligting	**Koste**
Loopbaanriglyninligting	Kosteloos
Bevestigingsbriewe oor voltooiing van opleidingskontrak	Kosteloos
Bevestigingsbriewe oor voltooiing van eksamenvereiste	Kosteloos
Gesertifiseerde afskrif van gekwyte opleidingskontrak	R75
Recognition Model (boek)	R100
Kandidatehandleiding tot die OPE	Kosteloos
Vorige jaar se eksamenvraestelle (tot 2001)	R20 per vraestel
Eksamenvraestel met voorgestelde oplossing en eksamineerders se kommentaar: Boekie vanaf die 2002 OPE	R100
Sertifikate van voltooiing van onderrig- en opleidingsvereistes	R150
Sillabus vir eksamens	Kosteloos

Ouditstandaarde

Inligting	**Koste**
Ouditstandaarde en praktykstandpunte	Kosteloos
Geopenbaarde konsepte	Kosteloos

6. BESKRYWING VAN DIENSTE BESKIKBAAR AAN LEDE VAN DIE PUBLIEK EN HOE OM TOEGANG DAARTOE TE VERKRY *[artikel 14(1)(f)]*

Die volgende dienste van die OROR is aan die publiek beskikbaar:

Uitvoerend

- Hulp aan lede van die publiek oor hoe om verskillende publikasies van die Raad (bv. die Jaarverslag, Handboek vir Inligting, *Maneo* nuusbriewe, die Blou Boek en die boek "History of the PAAB" te bekom).

  Toegangswyse
  Geskrewe versoeke, met die toepaslike betaling aangeheg, kan aan die kantore van die OROR gerig word, direk by die kantore van die OROR bekom word of deur toegang tot die OROR se webwerf. Die Handboek vir Inligting kan ook by die OROR se plaaslike verteenwoordigers in Kaapstad, Westville en Bloemfontein verkry word.

Regs

- Bystand aan lede van die publiek met navrae van 'n algemene aard omtrent die gedrag van 'n GRO, die OROR se Gedragskode en Dissiplinêre Reëls, en hoe om 'n klag in te dien.

  Toegangswyse
  Navrae kan persoonlik na afspraak, telefonies of skriftelik of by wyse van die OROR se webwerf gerig word.

- Bystand aan lede van die publiek met navrae van 'n algemene aard omtrent die registrasiestatus van GROs en firmas van GROs.

  Toegangswyse
  Navrae kan persoonlik na afspraak, telefonies of skriftelik of by wyse van die OROR se webwerf gerig word.

- Die ondersoek en vervolging van klagtes van onbehoorlike gedrag deur GROs.

  Toegangswyse
  Enige lid van die publiek, 'n vereniging of 'n organisasie kan 'n klag teen 'n GRO indien as hulle van mening is dat die GRO aan onbehoorlike gedrag skuldig is. Dit moet by wyse van 'n oorspronklike beëdigde verklaring gedoen word.

Onderrig en opleiding

- Bystand aan lede van die publiek met navrae omtrent onderrig, opleiding en eksamenvereistes vir registrasie as 'n GRO.

  Toegangswyse
  Navrae kan persoonlik na afspraak, telefonies of skriftelik of by wyse van die OROR se webwerf gerig word. Indien daartoe versoek kan 'n dokument waarin die betrokke vereistes uiteengesit word, by die OROR se kantore verkry word.

- Bystand aan voornemende kandidate omtrent toelatingsvereistes en prosedures oor hoe om vir 'n eksamen in te skryf.

  Toegangswyse
  Navrae kan telefonies of skriftelik of by wyse van die OROR se webwerf gerig word. Indien daartoe versoek kan 'n dokument waarin die betrokke vereistes uiteengesit word, by die OROR se kantore verkry word.

Die registrasie vir die Openbare Praktykeksamen (OPE) open op 1 Julie van elke jaar. Aansoekvorms is by alle geakkrediteerde universiteite en firmas beskikbaar en word ook op die OROR se webwerf geplaas. Kandidate ontvang 'n eksamenhandleiding wanneer registrasie bevestig is. Die eksamenhandleiding bevat die voorgeskrewe eksamenreëls, eksamensillabus en riglyne oor eksamentegniek. Die OPE word jaarliks afgeneem, gewoonlik in November. Resultate word gewoonlik teen die einde van Februarie van die volgende jaar vrygestel.

- Hoe om eksamenresultate te bekom

  Toegangswyse
  Inligting in verband daarmee of 'n besondere kandidaat die mees onlangse eksamen wat deur die OROR afgeneem is, geslaag of gedruip het kan by die OROR se kantore verkry word.

  Die OROR stel die eksamenresultate elke Februarie vry. Hierdie eksamenresultate word aan verskaffers van erkende onderrig-, opleidings- en akademiese programme versprei en is ook op die kennisgewingbord by die OROR se kantore in Bruma asook op die OROR se webwerf beskikbaar. Daarbenewens is 'n "IVR"-stelsel by VODACOM beskikbaar waar kandidate hul resultate kan kry. Die telefoonnommer is 082 230 3200. Om toegang tot resultate te verkry moet kandidate hul unieke eksamen indeksnommer insleutel en daarna die mondelinge aanwysings volg.

- Hoe om die vorige jare se eksamenvraestelle te bekom

  Toegangswyse
  Lede van die publiek kan die kantore van die OROR kontak en 'n afskrif van die vorige eksamenvraestelle vir hul gebruik aanvra. Daar is 'n koste aan verbonde. Betaling moet ontvang word voordat die inligting versend word.

- Hoe om 'n etiket naamlys van kandidate te bekom

  Toegangswyse
  Lede van die publiek kan die kantore van die OROR kontak en 'n etiket naamlys van kandidate wat die mees onlangse Openbare Praktykeksamen afgelê het aanvra. Daar is 'n koste aan verbonde. Betaling moet ontvang word voordat die inligting versend word.

- Hoe om 'n sertifikaat van voltooiing van onderrig- en opleidingsvereistes aan te vra

  Toegangswyse
  Die OROR het 'n standaardaansoekvorm wat by die OROR se kantore asook op die OROR se webwerf beskikbaar is. Na ontvangs van die aansoekvorm en die vereiste gelde, word 'n sertifikaat geprosesseer en by wyse van 'n veilige versendingsmetode gestuur. Aansoekers moet ten minste drie maande vir prosessering en aflewering toelaat.

- Hoe om 'n bevestiging van voltooiing van 'n opleidingskontrak te bekom

  Toegangswyse

Lede van die publiek kan ’n geskrewe versoek rig waarin volle besonderhede van die leerling verstrek word. Die inligting op die OROR se rekords word bevestig en ’n standaard bevestigingsbrief word kosteloos uitgereik.

❖ Hoe om ’n bevestiging van voltooiing van eksamenvereistes te bekom

Toegangswyse
Lede van die publiek kan ’n geskrewe versoek rig waarin volle besonderhede van die leerling verstrek word. Die inligting op die OROR se rekords word bevestig en ’n standaard bevestigingsbrief word kosteloos uitgereik.

❖ Hoe om ’n gesertifiseerde afskrif van ’n gekwyte opleidingskontrak te bekom

Toegangswyse
Lede van die publiek kan ’n geskrewe versoek rig waar in volle besonderhede van die leerling verstrek word. ’n Gesertifiseerde afskrif van die opleidingskontrak sal gemaak word en aan die lid van die publiek versend word. Daar is ’n koste aan verbonde.

❖ Hoe om ’n eksemplaar van die boek, die “Recognition Model” te bekom.

Toegangswyse
Versoeke kan direk aan die OROR se kantore gerig word en die publikasie is onmiddellik beskikbaar. Daar is ’n koste aan verbonde en betaling moet ontvang word voordat die publikasie versend sal word.

Standpunte oor ouditstandaarde

❖ Bystand aan lede van die publiek met navrae van ’n algemene aard omtrent ouditstandaarde

Toegangswyse
Navrae kan persoonlik na afspraak, telefonies of skriftelik, of deur toegang tot die OROR se webwerf gerig word.

7. DEELNAME AAN DIE FORMULERING VAN BELEID/UITOEFENING VAN MAGTE/UITVOERING VAN PLIGTE *[Artikel 14(1)(g)]*

Die OROR bepaal beleid en oefen die magte uit wat deur die OROR-wet daaraan toegewys is en word in hierdie pligte deur verskeie komitees bygestaan. Besluite word deur ’n permanente direktoraat uitgevoer.

8. BESKRYWING VAN REGSMIDDELE WAT BESKIKBAAR IS MET BETREKKING TOT ’N OPTREDE OF VERSUIM VAN OPTREDE DEUR DIE OROR *[Artikel 14(1)(h)]*

Die regsmiddele word uitgeoefen deur middel van ’n aansoek aan die Hof, en word ingevolge artikels 78 en 79 van die Wet gemaak.

-ooOOoo-